

استثمار جدید و پشت پرده “اعجاب کار و اشتغال” در آلمان

حنیف حیدر نژاد

در حالی که اروپا در بحران اقتصادی دست و پا میزند و هر روز به صف بیکاران اضافه می شود، اخبار رسیده از آلمان از کاهش بیکاری خبر میدهد. آنگلا مرکل صدراعظم آلمان در پیام سال نو میلادی میزان بیکاری در آلمان در پایان سال ۲۰۱۱ را پائین ترین میزان در بیست سال گذشته اعلام کرد. بسیاری در خارج آلمان این را “اعجاب” آلمان می دانند، اما پشت پرده این “اعجاب” چه در جریان است و بهای رشد اقتصادی آلمان را چه کسانی و چگونه پرداخت می کنند. “اعجاب کار و اشتغال”، یا استثمار کارمزدان؟

چند گزارش تلویزیونی در شبکه اول آلمان با دقت بسیار و ارائه جزئیات و مصاحبه با چندین شاغل نشان میدهند که بیش از ۹۰۰.۰۰۰ نفر از شاغلین در آلمان کارگران کارمزد هستند که البته قرارداد آنها بدون تعیین زمان است.

این شاغلین شامل کارگران و کارمندانی با تخصص های متفاوت هستند و از کارگر ساده ساختمانی تا کارگران متخصص و آکادمیسین های رشته های مختلف را شامل میگردد. (۸۸٪ از استادان و استادیاران موسسات آموزش عالی استخدام محدود می باشند)

شرکت های کاریابی خصوصی و کارگران کارمزدی؛ اداره کار در شهرهای مختلف آلمان سالیانه میلیاردها یورو بودجه دریافت میکنند. یکی از وظایف آنها پیدا کردن کار برای بیکاران می باشد. اما بیش از ده سال است که اداره کار از طریق قرارداد با شرکت های خصوصی وظیفه کاریابی را به عهده آنها قرار داده است. این شرکت ها در ازاء پیدا کردن کار برای بیکاران، بخشی از دستمزد آنها را برای خود برمی دارند. کارگرانی که از طریق این شرکت ها کار پیدا میکنند از آمار بیکاران خارج می شوند و به این ترتیب آمار بیکاران پائین می آید. اما این شرکت ها عمد دارند تا این کارگران هیچ وقت کار ثابتی نداشته باشند. این کارگران اغلب به سرعت بیکار شده و چند روز یا چند هفته بعد شرکت کاریابی خصوصی با دریافت حق دلالتی از

کارفرمای جدید برای آنها کار جدید پیدا می کند. شرایط کاری این کارگران بسیار خراب است. آنها باید آماده باشند تا هر زمان که لازم باشد به یک محل کار جدید فرستاده شوند و در حالی که کار برابر با دیگر همکارانشان انجام می دهند دستمزد بسیار کمتر دریافت می کنند. آنها باید آماده اضافه کار باشند و اغلب، این اضافه کار را دریافت نمی کنند و اگر به شرایط کاری خود اعتراض کنند، خطر از دست دادن کار آنها را تهدید میکند.

کارگران و کارمندان استخدامی، با قرارداد محدود؛ ایندسته از کارگران و کارمندان، اغلب افرادی می باشند که نیمه متخصص یا متخصص هستند. راندمان کاری بالا دارند، اما قرارداد کاریشان محدود است. تحقیقات انجام شده نشان می دهد که میزان اضطراب در بین این دسته از شاغلین که مدام در فکر از دست دادن کار و پیدا کردن کار جدید هستند، از اضطراب افرادی که بیکار هستند بالاتر می باشد. آنها نمی توانند برای زندگی خود برنامه ریزی کنند چون از آینده خود بی خبرند. یک مشاور امور خانوادگی می گوید در سال های اخیر از میزان افرادی که می خواهند فرزند دوم داشته باشند کمتر می شود، زیرا نمی دانند آینده شان چه خواهد شد.

شاغلین با قرارداد استخدامی، با وجود کار برابر باید شاهد باشند که دستمزد کمتر و حقوق بازنشستگی کمتری دریافت می کنند و در رقابت برای پیدا کردن کار با دیگران باید دائم در تلاش باشند تا خود را اثبات کرده و خوب و دلپسند عرضه کنند. این شرایط در دراز مدت آنها را بسیار محافظه کار کرده و برای آنکه موقعیت کاری خود را از دست ندهند، جرعت اعتراض را از دست می دهند.

شرایطی که فوقا به آن اشاره شد، استثمار نوع جدید است. مجموع کارگران کارمزد و شاغلین با استخدام محدود و افرادی که بطور نیمه وقت در آلمان کار میکنند بالغ بر ۸ میلیون و ۱۸۹ هزار نفر می باشند. این افراد و خانواده آنان قربانیان ثروت اندوزی درصد کمی از صاحبان ثروت در جامعه آلمان می باشند. سیاستمداران حاکم در آلمان با وجودی که از این وضعیت با اطلاع هستند، به بازی با ارقام مشغول بوده و آمار بیکاران را پائین نشان می دهند. طبیعی است که ادامه بحران اقتصادی برای بسیاری از صاحبان سرمایه یک "نعمت" تلقی می شود، زیرا هم کارگرانی با دستمزد کمتر استخدام می کنند و هم با بالا نگه داشتن "شمشیر" بیکاری بر بالای سر کارگران و کارمندان، به آنها نسبت به هر نوع اعتراض هشدار می دهند. به همین دلیل است که در چند سال گذشته مطالبات شاغلین و اتحادیه های

کارگران و کارمندان در آلمان بسیار پائین آمده و حتی بسیاری از بخش‌ها از برخی از حقوق و امتیازات مانند عیدی یا مرخصی با حقوق چشم‌پوشی کرده‌اند.

۰۹ بهمن ۱۳۹۰